

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 123 153/98-11070
Signatura: bl3cs101

Oblastní pracoviště č. 12
Okresní pracoviště Brno-venkov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Sokolnice, Masarykova 20, 664 52 Brno-venkov
Identifikátor ředitelství:	102191182
Ředitel školy:	Mgr. Jiří Žalud
Zřizovatel:	Obec Sokolnice, Komenského 435, 664 52 Brno-venkov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno
Termín inspekce:	15. a 17. prosince 1998
Inspektoři:	Mgr. Ludmila Šimáčková, RNDr. Jaroslav Honza
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výkaz o základní škole, rozhodnutí ŠÚ Brno-venkov o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení, plán výchovného poradenství, plán práce předmětových komisí přírodovědných předmětů, společenských věd a výuky jazyků, třídní knihy hospitovaných tříd, žákovské knížky, sešity a slohové práce žáků v hospitovaných třídách, dokumentace školní družiny stanovená § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a klubech v platném znění, personální dokumentace vyučujících čes. jazyka, dějepisu, občanské výchovy, fyziky a přírodopisu, rozvrh hodin, přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, deklarované učební plány a učební osnovy, školní řád, osobní dokumentace žáků s vývojovými poruchami učení a chování, kniha úrazů, hospitační záznamy ČŠI, učební pomůcky a učebnice žáků hospitovaných předmětů, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna v budově, která je zřizovatelem udržována ve velmi dobrém stavu. Její vnitřní prostory umožňují realizaci výchovně vzdělávacího procesu, ale vzhledem k výuce některých předmětů jsou poněkud stísněné. V kmenových třídách, které jsou vybaveny standardním způsobem, jsou umístěny i základní pomůcky. Nejsou

z prostorových důvodů zřízeny odborné učebny, které by přispěly ke kvalitnější výuce přírodovědných předmětů, cizích jazyků a podobně. Pomůcky sloužící k výuce jsou většinou starší, ale funkční. Škola je vybavena moderní audiovizuální technikou. Učitelé i žáci mají k dispozici rovněž kvalitní výpočetní techniku. Součástí jejího softwarového vybavení je mj. řada programů sloužících pro výuku dějepisu, matematiky, českého jazyka a dalších předmětů. Tyto programy jsou příležitostně ve vyučování využívány. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Výuka tělesné výchovy je zabezpečena na základě smlouvy v místní Sokolovně. Škola disponuje dostatečným množstvím učebnic a učebních textů. Žákovská knihovna není na rozdíl od učitelské zřízena. Vyučující však aktivně spolupracují s místní veřejnou knihovnou, která pro žáky mj. organizuje nepravidelné besedy spojené s ukázkami nových titulů. Některé školní prostory a jejich vybavení slouží zájmové činnosti žáků.

Prostorové a materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou na průměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí žáků i zaměstnanců školy je velmi dobré. Třidy i společné prostory jsou prosvětlené, čisté a estetické. Počty vyučovacích hodin v jednom dni jsou v souladu s požadavky § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., v platném znění. Sled vyučovacích hodin respektuje psychohygienické a didaktické zásady. Požadovaná délka přestávek je dodržena. Škola nevytváří mimořádné podmínky pro zajištění pitného režimu. V celé budově je však k dispozici pitná voda a žáci si nosí nápoje z domova. Rodiče s tímto postupem souhlasí. O přestávkách pobývají žáci ve třídách, které jsou dostatečně prostorné. Chodby školy jsou malé a k aktivnímu odpočinku žáků nevhodné. V letních měsících je žákům k dispozici školní dvůr, který však mohou využít pouze o velké přestávce a za příznivých povětrnostních podmínek. Z chování žáků bylo zřejmé, že akceptují vnitřní řád školy.

Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný a jeho složení je optimální. Sestává převážně z učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Při stanovení úvazků vyučujícím, vzhledem k hospitovaným předmětům českého jazyka, dějepisu, občanské výchovy, fyziky a přírodopisu, se řediteli školy sto procentně zdařilo využít odbornosti svých kolegů. Na prvním stupni není odborná výuka v jedné třídě vedením školy respektována.

Personální podmínky školy vzhledem k hospitovaným předmětům jsou spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka v prvním až devátém ročníku základní školy probíhá podle schválených vzdělávacích programů:

Obecná škola č.j. 12 035/97-20 ve 4. - 5. ročníku

Základní škola č.j. 16 847/96-2 v 1. - 3. a 6. - 7. ročníku

Upravené učební dokumenty č.j. 18 730/91-20 v 8. - 9. ročníku

Ve sledovaných předmětech na druhém stupni ZŠ jsou učební osnovy plněny ve shodě se schválenými vzdělávacími programy. Dosud deklarovaný vzdělávací program Obecná škola ve 4. a 5. ročníku není ve 4. třídě důsledně realizován zejména v oblasti

specifických forem práce a ve správném chápání obsahové náplně hodiny volné dispozice. Vedení školy po důkladném zvážení všech okolností přechází postupně na jednotný vzdělávací program Základní škola ve všech ročnících.

Schválené učební dokumenty jsou plněny na průměrné úrovni.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Všechny hodiny českého jazyka byly vyučujícími dobře připraveny. Obsah vyučovacích jednotek byl v souladu s požadavky učebních osnov. Učitelky stanovily reálné a dosažitelné cíle. V jejich naplňování však byly v jednotlivých hodinách velké rozdíly. Ojedinele byly uplatňovány nenásilné, věku žáků velmi přiměřené, tvořivé a netradiční metody a formy práce. Byly využívány zajímavé a motivující pomůcky, děti se učily vlastním prožitkem, měly možnost vyjádřit svoje pocity, názory i pohnutky. Častěji však výuka probíhala formou frontální práce s celou třídou, méně byly zařazovány relaxační chvíle do výuky, nebyla využívána didaktická technika a vyučování bylo jednotvárné. To bylo často v souladu s nepozorností žáků zejména v závěru vyučovací hodiny. Dostatečně byly využívány učebnice, školní sešity i ostatní tradiční pomůcky. Dětem s vývojovými poruchami učení byly zadávány diferencované úkoly. Znalosti žáků byly přiměřené požadavkům učebních osnov. Vstřícný vztah učitelů k žákům nebyl zejména ve vyšších třídách vždy žáky akceptován.

Výuka českého jazyka byla na průměrné úrovni.

Dějepis a občanská výchova

Všechny hospitované hodiny měly stanoveny reálné cíle v souladu s učebními osnovami. Výuka probíhala v přiměřeném tempu. Byly preferovány méně motivující metody a formy práce. Ke splnění cíle přispívalo příznivé prostředí třídy, standardní pomůcky, nejčastěji nástěnné historické mapy. Didaktická technika nebyla v hodinách využívána. Žáci získávali nové poznatky převážně formou výkladu učitele. V průběhu hodiny se učili pracovat s učebnicí a základní učivo zaznamenávali do sešitů. Málo prostoru zbývalo pro samostatnou případně skupinovou práci žáků. Při opakování učiva převažovala metoda frontálního rozhovoru, do něhož se nezapojovali všichni žáci stejně aktivně. Efektivita využití vyučovacího času byla proto průměrná. V občanské výchově bylo patrné, že je dobře naplňována výchovná i obsahová složka tohoto předmětu. Žáci měli dostatečný prostor pro uplatnění a obhájení vlastních názorů, znalostí získaných v jiných předmětech i vlastních dosavadních zkušenostech. Formou skupinové práce byli vedeni k řešení problémových úkolů. K vyšší efektivitě výuky by přispěly vhodně zvolené podpůrné učební texty.

Výuka předmětů dějepis a občanská výchova je na dobré úrovni.

Fyzika

Hodiny byly velmi dobře připravené. Jejich cíl se dařilo plnit. Výklad nového učiva doplňovaly jednoduché pokusy, které žáky výrazně motivovaly a podstatně zvýšily efektivitu výuky. Zároveň dokazovaly, že se vyučující úspěšně vyrovnává s absencí odborné učebny. Rozsah učiva, tempo i náročnost výuky odpovídaly učebním možnostem žáků. V průběhu výuky se střídaly pestré metody a formy práce, které dávaly žákům dostatek prostoru k uplatnění jejich znalostí, případně poznatků získaných například četbou. Vzájemná komunikace mezi vyučující a žáky měla ve většině sledovaných hodin velmi dobrou úroveň a zabezpečovala účinnou zpětnou vazbu. Písemnému projevu žáků byla věnována náležitá pozornost. Ve všech sledovaných hodinách převládaly vztahy spolupráce a tvůrčí atmosféra.

Výuka fyziky je na spíše nadprůměrné úrovni.

Přírodopis

Výuka přírodopisu je zajišťována vyučujícím, jehož odborné znalosti pozitivně ovlivnily zájem žáků o probírané učivo i o předmět samotný. Vyučovací cíl stanovený v úvodu všech sledovaných hodin se dařilo v jejich průběhu plnit. Nároky vyučujícího byly přiměřené a odpovídaly požadavkům osnov realizovaných vzdělávacích programů. Hodnocení známkami bylo objektivní. Při probírání nového učiva převládal ze strany učitele frontální přístup často spojený s nadměrnou verbální aktivitou. Žáci však byli zároveň dostatečně motivováni vhodnými pomůckami a kontrolními otázkami, jejichž prostřednictvím vyučující získával okamžitou zpětnou vazbu. Zápisy v sešitech žáků jsou vedeny systematicky a přehledně. Vzájemné vztahy mezi vyučujícím a žáky byly pozitivní.

Součástí jedné hospitované hodiny bylo dvacetiminutové vystoupení dvou žáků z devátého ročníku, proškolených v rámci „peer - programu“. Jejich vstup do výuky nesouvisel s probíraným učivem, ale byl velmi dobře připraven. Oba žáci - chlapec a dívka - příjemně překvapili svými znalostmi, vystupováním, schopností klást otázky, ale také pohotovostí s jakou reagovali na většinu podnětů ze třídy. Z reakcí většiny žáků bylo zřejmé, že nebezpečí skryté v drogách nepodceňují.

Výuka přírodopisu je na spíše nadprůměrné úrovni.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Z hospitací v jednotlivých třídách a předmětech vyplynulo, že úroveň znalostí a dovedností žáků je v souladu s požadavky realizovaných vzdělávacích programů. Komunikace žáků, jejich pravopis i stylistický písemný projev ve slohových pracích, je na dobré úrovni. Jejich dovednosti mají převážně rutinní charakter. Méně prostoru bylo v některých hodinách věnováno rozvíjení samostatného a tvůrčího myšlení dětí. Pozitivem bylo občasné zařazování skupinové práce žáků do výuky. Žáci jsou vedeni k úctě k lidovým tradicím, k toleranci v mezilidských vztazích, k respektování individuality každého jedince a ke slušnému chování. Učitelé přistupují k dětem velmi vstřícně, přátelsky, prostředí ve škole není stresující.

Hodnocení školy z hlediska výsledků vyučování je na dobré úrovni.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1997/98 byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění. Se zaměstnanci školy byla projednána. Údaje, které jsou v ní uvedeny, jsou v souladu se zjištěními ČŠI. Její obsah má vypovídací hodnotu a může být využita pro další činnost školy.

Výroční zpráva o činnosti školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

8 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje v souladu s potřebami a ekonomickými možnostmi školy. Účast na vzdělávacích seminářích svědčí o zájmu pedagogů o další vzdělávání jak v oblasti odborné, tak metodické. Vedení školy preferuje další vzdělávání v oblasti výuky cizích jazyků, výpočetní techniky, protidrogové prevence, předávání zkušeností v rámci úsekového metodického sdružení a věnuje dostatečnou pozornost začínajícím učitelům. Pro individuální formu vzdělávání je škola zabezpečena adekvátním množstvím zakoupené odborné literatury a odborných i pedagogických

časopisů. Ředitel školy se průběžně zabývá vyhodnocením přínosu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školu.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pracovníků má průměrnou úroveň.

9 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství je po stránce personální zabezpečeno velmi dobře pracovníci s požadovanou odbornou způsobilostí a mnohaletými zkušenostmi. Činnost výchovné poradkyně probíhá v souladu s ročním plánem práce výchovného poradenství. Zaměřuje se především na koordinaci individuálního přístupu vyučujících k žákům s vývojovými poruchami učení, na rozvíjení schopností talentovaných jedinců i na poradenskou a osvětovou činnost pro vycházející žáky a jejich rodiče. Existuje dobrá spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, která je prokazatelně zachycena v dokumentaci o žácích. Tato dokumentace je chráněna před zneužitím. Integrované žáky škola nevykazuje. Z hospitací v českém jazyce vyplynulo, že diagnostikované děti se zjištěnými dyslektickými a dysgrafickými poruchami jsou zohledňovány. Rezervy jsou v účinnější a systematictější spolupráci vyučujících s rodiči těchto žáků. Ve škole byl ustaven protidrogový koordinátor.

Výchovné poradenství je spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Vedení školy se snaží vytvářet co nejlepší podmínky pro mimoškolní činnost žáků. Řada z nich je zapojena v kroužcích, které jsou školou organizovány za finančního příspěvu obecního úřadu. Jsou to kroužky informatiky, výuka hry na kytaru, flétnu, harmoniku a sborový zpěv. Významná je také spolupráce se základní uměleckou školou Židlochovice, která v prostorách školy zabezpečuje výuku hry na klavír a rozvíjí činnost výtvarného a v případě zájmu žáků tanečního oboru. Žáci školy se účastní celé řady soutěží a akcí. Nejvýznamnějších úspěchů dosahují pravidelně házenkáři, kteří v loňském školním roce obsadili 3. místo v celorepublikové soutěži. Žáci i učitelé se aktivně zapojují do kulturního života v obci. Jejich poslední akcí byl předvánoční program, který předvedli v místním Domově důchodců, ale i na náměstí Svobody v Brně.

Další aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy, jsou spíše nadprůměrné.

11 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina. Má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 25 dětí. Její provoz respektuje potřeby žáků i jejich rodičů. Její výchovně vzdělávací činnost je plánována. Žáci realizují své schopnosti a dovednosti v různých pracovních, přírodovědných, sportovních a kulturních aktivitách. Výsledky jejich práce jsou často prezentovány na veřejnosti. Jako příklad lze uvést nácvik kulturních pořadů k příležitostným událostem (Velikonoce, Vánoce ...) pro školu, obec, domov důchodců apod. Pomoc žákům v přípravě na vyučování je poskytována individuálně a narázově. Činnosti zájmové a relaxační se vhodně střídají a respektují obecné psychohygienické zásady. Příspěvek na částečnou náhradu neinvestičních nákladů obec nepožaduje.

Činnost školní družiny hodnotíme jako nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Činnost školy má ve sledovaných oblastech spíše nadprůměrnou úroveň.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu
 členové týmu

V Brně, dne 28. prosince 1998

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne

razítko

Podpis ředitele školy

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:		
Školský úřad:		
Rada školy: nebyla zřízena		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text